

KÖZGAZDASÁG.

A halastó tervéhez

A *Délmagyarország* 1914. évi január 24-iki számában megjelent közleményből tudomást vettem arról, hogy *Fajka Lajos* dr. ügyvéd és törvényhatósági bizottsági tag ur egy halastavat tervel, a makai határtól lefelé a Maros-mentén az orlovácsi, vagyis az u. n.: vetyeháti erdő területén, az ismeretes *Sasúlló* már leiszapolt ágazata felhasználásánál, mely *nemesporond* néven ismeretes.

Ez a törekvés minden esetre elismerést érdemel. De tisztelettel kimutatni iparkodnám azt, hogy nincsenek-e Szegednek más-hol is területei, melyek a jelzett célra előnyösebben felhasználhatók lennének.

Nézetem szerint Szeged közönségének speciális vagyoni viszonyai alig engedik meg, hogy egy biztos jövedelmet nem biztosító befektetésért nagyobb pénzbeli áldozatot hozhasson. Viszont egy olcsó és biztos jövedelmet biztosító halastó, vagy több ily halastó létesítése minden körülmények között előnyös pénzügyi, nemzetgazdasági törekvés lenne.

Azonban az ily halastavak előállításánál a főszempont az, hogy a talaj a vizet el ne szalajtsa, likaesságánál fogva, vagy azért, mert a halastónak a feneké jóval magasabban fekszenék, mint a folyómeder mélysége. A nyomás folytán a víz elszökése — mint a milyen az orlovácsi — várható; azért a halastavat ily területen nagy befektetésekkel létesíteni alig lehet; 2-szor: meg kell figyelni, hogy a halastó talaja természetes fekvésénél fogva bir-e azon kellékekkel, amelyek szükségesek a halak biztos megélhetésére; ez alatt értem a táplálékul szolgáló rovarokat, növényeket, ázalékokat stb.) 3-szor: hogy a halastó medre a lehetőségig mélyfekvésű és így a benne lévő víz megtartására alkalmas legyen; 4-szer: hogy az ily halastó a lehetőségig minél olcsóbban állíttassék elő, anélkül, hogy százezrekbe kerülő zsilipek és töltések alkalmaztassanak, mint amelyek az ármentesített területekre különben is végveszéllyel járnak s hogy az ezek mellőzésével létesítendő halastó elegendő élő tiszai vagy marosi vízzel láttassék el. — Ez a főkéllék a halastóban tenyészteni szándékoló halak biztos megélhetésére és tenyésztésére.

Midőn tehát ezzel tisztába vagyunk, ki kell mondani azt, hogy a halak mesterséges etetése, bárminő halastó legyen is a szegedi határon, — nélkülözhetetlen, valamint az is, hogy a szélein fákkal beültetett halastó partjain létesítendő nád, gyékény és káká növényzet a halak kedvenc tartózkodási és szaporodási helyéül szolgáljon.

Nem is említettem volna ezeket a nélkülözhetetlen kellékeket, ha nem tudnám azt, hogy a gazdag földbirtokú Szeged határában több oly hely van, mely nagyobb töltések, zsilipek és más mesterséges műveletek nélkül is, alkalmas a folyóvizét emelő gépek használatával tehát sokkal előnyösebben, olcsóbban s alig érezhető kiadásokkal halastó létesítésére.

Ilyenek — hogy nagyot ne markoljunk a vedresházi átmetszés létesítése által a Tompai-sziget, Szentmihálytelek, a Bodomirét és Röske alatt egész hosszában, addig, ameddig a jelzett Tiszameder húzódik. Ezen terület már azért is kiválóan alkalmas, mert az itteni halászati jogot Szeged város közönsége mint egy 20 év előtt a magas kincstártól örök tulajdonul megszerezte. Ez a körülmény elsősorban kívánatosá teszi azt, hogy a halastó itt létesíttessék, hogy a város a medret folyton vízzel ellátva halászati jogát benne a legmesszebb időkig is biztosítva lássa.

Halastónak kiválóan alkalmas továbbá a Holt Maros — a Szeged-vedresházi töltés felsőágánál az u. n.: Deszki-Karóczai töltéstől a Maros-felől a régi maros torokig, illetve az anyai Tiszáig. Ez a hosszú és mély, elhagyott maroság a felsővégén el van már látva. Nincs tehát szükség egyébre, mint a medret halastónak kijelölni, az ott most folyó mezőgazdaságot beszüntetni és halastó létesíthetése végett egészséges folyóvízzel megtölteni és

tenyészhallal ellátni. Ennél a halastónál nem szükséges zsilipeket létesíteni, sokkal előnyösebb és olcsóbb vizemelő gépekkel a vizet bemelni s ha felfrissítésre van szükség, kiemelni. Különösen súlyt kell fektetni a zsilipek elhagyására, mivel tudjuk, láttuk s tapasztaltuk, hogy a zsilipek bármily nagy áru befektetésekkel is, egyes ármentesített földekre végzetessé váltak.

De nézzük csak, hol lehetne még ily olcsó halastókat létesíteni? Vannak még ily helyek, nevezetesen a Szillér-ere, a Tápai kapu zsilipjétől a régi Vásárhelyi-utat képező Szilléri-erén át vezető töltésig, továbbá a Mattyér, a dorozsmai határtól egészen a Matty-hidjáig.

Mindkettőnél a talajviszonyok igen kedvezőek. A halak táplálékának előállítására ezek is az ott folyó s csekélyhasznú hajtó kaszálás vagy földművelés abbahagyásával halastóvá átalakíthatók lennének.

Azért tétetik pedig ennyi alkalmas területekről itt említés, mivel ezek kiválóságuknál fogva, az orlovácsi halastavat nagyon is háttérbe szorítják. Különösen azért, mivel a halastó létesítésénél, halak elkülönítésére különös figyelem fordítandó; azért, mert a ragadozó halak, mint a *harsa*, a *süllő* vagy is *fogas*, a *mennyhal* és a *csuka* minden más halat elpusztít. Tehát ezen kiválóan kedvelt

Ön úgy pazarolja a pénzét!!

mint aki a gyertyát mindkét végén ég ti, ha nem olyan villamos izzókörtéket használ, mely a legújabb módszer szerint készül, hosszú élettartamúak és nagyon gazdaságosak. — Minden egyes izzókörte saját céggel van ellátva.

FONYÓ SOMA világítási vállalkozó
Körsej-utca, Wagner-palota.

EDISON-MOZI

Szerdán és csütörtökön

Szenzációs!

Érdekfeszítő!

Világsláger!

Elnémult ajkak.

Egy anya és fia drámája 3 felvonásban.

(Skandinávisk film.)

Remek szórakoztató

::: mellék műsorl :::

Helyárák mint rendesen!

halak részére az etetés a tudomány előhaladt állásánál fogva lenne annak idején eszköz-lendő.

Az irány tehát, mely szerint én a halastavat létesíteni szeretném, ez. Hiszem, ez a nézet a legjobb erre, hogy hol, miképpen és mi módon lehetne halastavakat olcsó árért, kicsiny befektetés és biztos, magas jövedelem kilátása mellett létesíteni.

Várossy Ferenc,
okl. mérnök.

x Megalakult a községi kölcsönüzlet

Most, hogy a pénzviszonyokban állandónak mutatkozik már a javulás, a sok szükségét szenvedett vidéki városok is nagyobb kölcsönökhöz jutnak. A községi kölcsönök folyósítására alakult-bankkonzorcium a közel múltban már 21 millió koronát szavazott meg a vidéki városok kölcsönös szükségleteinek kielégítésére. Ezenkívül a nagybankok most már külön-külön is folyósítanak nagyobb kölcsönöket a vidéki városoknak. Így a múlt hét végén a Pesti Hazai Első Takarékpénztár 800,000 koronás kölcsönre vonatkozólag tett ajánlatot *Székesfehérvár* városának. A Kereskedelmi Bank pedig 2 és fél millió koronás kölcsön ügyében tárgyal *Kolozsvár* várossal. Itt említjük meg, hogy a Magyar Város- és Községfejlesztő Bank r.-t., melyet tudvalevően a Jelzáloghitelbank, a Leszámitolóbank és a Magyar Általános Takarékpénztár közösen alapítottak, szintén elérkezettnek látja az időt, hogy munkásságát megkezdje. Máris tárgyalásokat folytat néhány vidéki várossal községi kölcsönök folyósításáról.

A budapesti gabonatözsde.

A határidőpiacon ma lanyhább volt az irány, mert a nagyobb árfolyamoknál rendszeren, ma is román árukinálatról kolportáltak híreket. Az idő is kissé enyhébb volt, azonkívül a malmok sem akartak nagyobb árakat fizetni, ennél fogva a spekuláció biztosítani iparkodott a vásárolt kötéseknek levő nyereséget, vagyis lebonyolítással szerepelt. A búzán kívül a többi cikk is lanyha. Az árfolyamok a következők:

Buza áprilisra 11.85, októberre 10.88. Rozs áprilisra 8.90, októberre 8.51. Tengeri májusra 6.82, júliusra 6.95. Zab áprilisra 7.81, októberre 7.80. A készáruvásáron 5 fillérrel olcsóbbak az árak.

A budapesti értéktözsde.

Ma barátságos volt az üzlet iránya, mert a külpolitikai helyzetet, a pénzpiac híreit szívesen fogadták. A holnap megejtendő ultimóhalasztás pedig csak a beszpárti spekulánsoknak okoz nehézséget, ami a határidőpiacon tetemes fődözésre buzdított. A városi vasut, a rimamurányi a tegnapinál néhány koronával drágábban volt keresett, de a többi is, kivétel nélkül, csak nagyobb áron volt kapható. A készáru piacon az Adria és az Ált. közénrészvénny emelkedő áron cserélt gazdát. A járadékpiac is szilárd volt, a magyar koronajáradék 10—15 fillérrel javult. A zárlat igen szilárd volt.

Kötöttek: Magyar hitel 840.50—841.50. Osztrák hitel 634—634.50. Jelzálogbank 435.50—436. Magyar bank 528—529. Belvárosi takarékpénztár 621. Városi vasut 318—324. Közüti 618.50—620. Rimamurányi 641.50. Adria 577.50—578.50. Ált. közén 1031. Fegyver 337.

A bécsi börze.

Kötöttek: Osztrák hitel 634.50. Magyar hitel 840. Angló-bank 343.80. Unió-bank 605. Bankverein 529.50. Landerbank 528. Alpesi bányá 803. Rimamurányi 641. Prágai vasmű 2455. Skoda 759. Osztrák államvasut 711. Lombárd 102.75. Déli vasut 245.50. Török sorsjegy 229.50. Márka készpénzért 117.45. Magyar koronajáradék 83.20. Az irány szilárd és nyugodt, az alpesi bányarészvénny emelkedett.

Felelős szerkesztő: Pásztor József.
Kiadótulajdonos: Várnay L.